

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор філії "Сокирянське лісове господарство"
ДП "Ліси України"

Олександр ЧЕБАН

Стисле викладення результатів моніторингу за 2024 рік
по філії "Сокирянське лісове господарство" ДП "Ліси України"
(індикатор 8.4.1)

Відповідно до статей 35,56 Лісового кодексу України з метою приведення системи ведення лісового господарства філії "Сокирянське лісове господарство" ДП "Ліси України" відповідно до міжнародних вимог щодо управління лісами та лісокористуванням на засадах сталого розвитку, філія сертифікована за схемою FSC® (ліцензія FSC-C106043).

Лісова сертифікація – оцінка відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загальновизнаних і таких, що заслуговують на довіру, стандартів.

Головною мотивацією лісової сертифікації є прагнення філії отримати підтвердження високого рівня ведення лісового господарства від незалежної міжнародної організації, відповідати світовим екологічним, економічним та соціальним стандартам.

Вперше ліси філії "Сокирянське лісове господарство", на той час ДП "Сокирянське лісове господарство", були сертифіковані у 2008 році у складі підприємств Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства.

У 2012 році було прийнято рішення про індивідуальну участь підприємства у сертифікаційному процесі і 19 грудня 2012 року ДП "Сокирянське лісове господарство" отримало сертифікат SGS-FM/COC-009688 (SGSCH-FM/COC-009688). Процес лісової сертифікації неперервний у часі та не завершився отриманням сертифікату, щороку підприємство повинно підтверджувати відповідність міжнародним стандартам.

У травні 2022 року проведено ресертифікаційний аудит та розширено сферу дії сертифікату на приєднані під час реорганізації ліси (колишні ДП "Хотинське лісове господарство" та ДП "Новоселицьке ДСЛ АПК"), за результатами якої ліси, що надані лісгоспу і надалі залишалися сертифікованими зі збереженням того ж номера сертифікату.

На початку 2023 року у зв'язку з черговою реорганізацією, був проведений позачерговий аудит, за результатами якого ліси філії "Сокирянське лісове господарство" ДП "Ліси України" є сертифікованими (FM/CoC).

У травні 2024 року проведено наглядний аудит, за результатами якого ліси філії "Сокирянське лісове господарство" ДП "Ліси України" є сертифікованими (FM/CoC).

Моніторинг

Моніторинг в філії охоплює всі види діяльності і проводиться на різних рівнях. Індикатори моніторингу встановлені та охоплюють соціальні, економічні та екологічні аспекти.

Соціальні аспекти включають:

- охорону та підтримання місць особливого історичного, соціального та культурного значення;
- підтримку місцевої інфраструктури;
- навчання та підвищення кваліфікації працівників;
- створення та підтримка об'єктів рекреації та зон масового відпочинку;
- забезпечення робочими місцями місцевого населення.

Економічні аспекти включають:

- збереження обсягів виробництва продукції и продуктивності праці;
- збереження прибутковості в довгостроковому періоді;
- збереження балансової вартості підприємства;
- збереження обсягів та стабільності лісокористування.

Екологічні аспекти включають:

- підтримання та підвищення якості об'єктів природно-заповідного фонду та лісів високої природоохоронної цінності;
- ідентифікацію та охорону рідкісних та зникаючих видів;
- підтримання захисних функцій лісів і, зокрема, водорегулюючого режиму;
- заготівля деревини в рамках встановленої розрахункової лісосіки;
- планування заходів мінімізації впливу на довкілля в процесі підготовки ділянок під проведення рубок та внесення їх до технологічних карт розробки лісосік;
- моніторинг діяльності лісозаготівельних бригад;
- огляд місць заготівлі деревини;
- відновлення лісових ділянок після проведення рубок;
- переведення не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок у вкриті;
- моніторинг рідкісних та зникаючих видів флори і фауни.

Внутрішній моніторинг здійснюється відповідно до прийнятих програм моніторингу та чинного законодавства. Програми визначають процедуру моніторингу та відповідальних осіб. Частота, інтенсивність та обсяги моніторингу залежать від інтенсивності та обсягів робіт, які здійснюються підприємством. Моніторинг охоплює період від одного дня (поточний моніторинг за виконанням денних норм виробітку, кількості заготовленої чи переробленої продукції, дотримання правил охорони праці, дотримання природоохоронного та лісового законодавства) до одного року (моніторинг планових показників діяльності за рік) та десятиріччя (зміни стану показників лісового фонду). Моніторинг може здійснюватися також потижнево, помісячно чи поквартально.

Моніторинг діяльності та відповідності вимогам національного законодавства здійснюється всіма відповідальними працівниками.

Детальний моніторинг стану лісового фонду та наявності лісових ресурсів проводиться раз у 10 років під час базового лісовпорядкування. Моніторинг також враховує чутливість та стан навколишнього середовища. Так, для видів діяльності, які мають значний вплив на навколишнє середовище (лісозаготівлі, лісовідновлення) частота та інтенсивність моніторингу зростають.

Найбільш детальний моніторинг складу насаджень, вікового розподілу, повноти, запасу та інших таксаційних показників, а також рівня біорізноманіття, включаючи наявність рослинного покриву та недеревної продукції, тощо проводиться під час базового лісовпорядкування раз в десять років, яке здійснюється як складова

процесу планування ведення лісового господарства. Дані лісовпорядкування служать для розробки щорічних планів.

Зовнішній моніторинг діяльності філії також здійснюється сторонніми організаціями / державними структурами. В першу чергу це – Південно-Західне МУЛМГ, яке контролює практично усі аспекти діяльності підприємства. Сплату податків та інших відрахувань контролює фіскальна служба. Моніторинг екологічних та природоохоронних аспектів діяльності здійснює Державна екологічна інспекція в Чернівецькій області. Місцеві органи влади здійснюють моніторинг соціальних аспектів діяльності підприємства, зокрема дотримання прав працівників та забезпечення прав місцевого населення.

Щорічно філія проходить наглядний аудит з сертифікації лісів, під час проведення якого необхідно довести відповідність ведення лісового господарства міжнародним вимогам та стандартам FSC®.

У філії "Сокирянське лісове господарство" призначені відповідальні виконавці та відповідальні за контроль за кожним із видів моніторингу, відповідно до FSC® національного стандарту системи ведення лісового господарства для України FSC-STD-UKR-01-2019, у тому числі щодо виявлення цінностей довкілля, зокрема рідкісних та зникаючих видів, репрезентативних ділянок існуючих лісових екосистем, плани щодо використання добрив, плани щодо виявлення природних небезпек тощо.

Вплив діяльності

Ведення лісового господарства – складний процес який полягає у здійсненні комплексу заходів з охорони, захисту, раціонального використання та розширеного відтворення лісів.

Основними вимогами, щодо ведення лісового господарства є:

- забезпечення посилення водоохоронних, захисних, кліматорегулюючих, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів з метою поліпшення навколишнього природного середовища та охорони здоров'я людей;

- забезпечення безперервного, невиснажливого і раціонального використання лісових ресурсів для задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції;

- здійснення відтворення лісів;

- забезпечення підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісів і збереження біотичного та іншого природного різноманіття в лісах;

- здійснення охорони лісів від пожеж, захист від шкідників і хвороб, незаконних рубок та інших пошкоджень;

- раціональне використання лісових ділянок.

Враховуючи вищезазначене для ефективного ведення лісового господарства підприємством необхідні значні фінансові ресурси. В умовах повної відсутності фінансування з бюджету, підприємство повинно самостійно заробляти кошти на охорону, збереження та відновлення лісів, пропаганду природоохоронних знань, догляд за молодняками.

При плануванні і проведенні господарської діяльності місцевому населенню і іншим зацікавленим сторонам підприємство надає можливість виразити свої пропозиції по урахуванню можливих соціальних наслідків (обмеження господарської діяльності в окремих місцях, способах ведення господарської діяльності і лісозаготівель, будівництву і підтримання в належному стані дорожньої мережі, працевлаштування місцевого населення).

Громадськість інформується про заплановану і проведenu діяльність через місцеві ЗМІ (газети «Дністрові зорі», «Рідне слово», радіо «Сок-ФМ»), мережу Інтернет (Північнобессарабський інформаційний портал, веб-сайт філії, Подільського лісового офісу, соціальні мережі), через органи місцевого самоврядування (надсилаються звіти для зацікавлених сторін, представники лісгоспу беруть участь у нарадах, зборах, засіданнях, які організують органи місцевого самоврядування сільського та районного рівнів), а також на нарадах і зборах з працівниками лісгоспу, які є представниками місцевих громад.

Просвітницька діяльність проводиться в шкільних лісництвах, що діють на базі Романківецького ліцею ім. К.Ф.Поповича та Полянського ЗЗСО, музеї лісу на базі Ломачинецького лісництва.

Діяльність філії має позитивні соціальні впливи стосовно місцевого населення, закладів бюджетної сфери, наповнення місцевого та державного бюджетів.

Вплив діяльності філії полягає в наступному:

- Працевлаштування місцевого населення:

станом на 31.12.2024 року загальна чисельність штатних працівників на підприємстві становила 272 особи, із них 243 чоловіки (89 %) і 29 жінки (11 %). В основному, це працівники у віці 36-60 років –59 %. Мають базову вищу освіту 15 %, вищу освіту 22% працівників.

- Податкові платежі:

сума сплачених податків та внесків (зборів) у 2024 році склала 45,3 млн. грн., з них до державного бюджету 6,3 млн. грн., до місцевого бюджету 20,1 млн. грн., єдиний соціальний внесок 18,9 млн. грн.

- Соціальна підтримка:

філія забезпечує паливними дровами жителів населених пунктів, відділення зв'язку, будинки культури і школи у сільській місцевості, які використовують їх для опалення.

Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

№ пп	Назва об'єкта ПЗФ	Категорія	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ
1	Шилівський ліс	пам'ятка природи загальнодержавного значення	ботанічна	60	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Колінківецьке лісництво квартал №60 виділ 1
2	Рухотинський ліс	пам'ятка природи загальнодержавного значення	ботанічна	49	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво квартал №55 виділ 8
3	Шебутинський яр	заказник місцевого значення	ландшафтний	150	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Романківецьке лісництво виділ 21 квартала №69 та квартали №21, 22

№ пп	Назва об'єкта ПЗФ	Категорія	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ
4	Галицька стінка	заказник місцевого значення	ландшафтний	38,1	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Ломачинецьке лісництво виділи 1-3 квартала №5 та виділи 6-9,15,16 квартала №8
5	Василівський яр	заказник місцевого значення	ландшафтний	525	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Сокирянське лісництво кв. 6, 7, 14-19, 72
6	Бабинська стінка	заказник місцевого значення	ландшафтний	445,7	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Кельменецьке лісництво виділи 1-4,8-14 кварталу №8, виділи 1-15,21,22 кварталу №25, квартали №9,10,16,24,26-28,31
7	Молодівський яр	заказник місцевого значення	ландшафтний	43,9	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Іванівецьке лісництво виділи 3-8, 10, 11 квартала №6 та виділи 2, 3 квартала №8
8	Поливанів яр	заказник місцевого значення	ландшафтний	39	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Іванівецьке лісництво, квартал №5
9	Гриняцька стінка -1	заказник місцевого значення	ландшафтний	25,1	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №61 виділи 1, 3, 4
10	Гриняцька стінка -2	заказник місцевого значення	ландшафтний	41,4	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №59 виділи 1-6
11	Прутська заплава	заказник місцевого значення	ландшафтний	630	Дністровський, Чернівецький райони ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Новоселицьке лісництво, квартали №108, 109, 111 (виділи 1-23, 25-34), 120 (виділи 26-31), 137, 138

№ пп	Назва об'єкта ПЗФ	Категорія	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ
12	Баламутівська стінка	заказник місцевого значення	ландшафтний	43,7	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №57 виділи 1-11
13	Чапля	заказник місцевого значення	орнітологічний	8,3	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Клішківецьке лісництво, квартал №18 виділ 12
14	Зарожанська дача	заказник місцевого значення	лісовий	129	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Клішківецьке лісництво, квартал №39 виділи 6, 7; квартал №46 виділи 2, 3; квартал №50 виділ 2
15	Ділянка конвалії	пам'ятка природи місцевого значення	ботанічна	3	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Новоселицьке лісництво №1 квартал №1 виділ 9
16	Сосна чорна	пам'ятка природи місцевого значення	ботанічна	8,7	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Ломачинецьке лісництво кв. 16 вид. 3
17	Липа срібляста	пам'ятка природи місцевого значення	ботанічна	0,7	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Сокирянське лісництво кв. 39 вид. 6
18	Сторічний дуб	пам'ятка природи місцевого значення	ботанічна	0,1	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Романківецьке лісництво кв. 70 вид. 3
19	Джерело "Розкопинці"	пам'ятка природи місцевого значення	гідрологічна	0,3	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Сокирянське лісництво кв. 21 вид. 5
20	Джерело «Поруб»	пам'ятка природи місцевого значення	гідрологічна	0,5	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Сокирянське лісництво квартал №7 виділ 21

№ пп	Назва об'єкта ПЗФ	Категорія	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ
21	Стратотип звенигородської свити силуру	пам'ятка природи місцевого значення	геологічна	14,3	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Клішківецьке лісництво квартал №54 виділи 12-16
22	Стратотип пригородської свити силуру	пам'ятка природи місцевого значення	геологічна	9,9	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Хотинське лісництво квартал №59 виділ 10
23	Городище «Корнешти»	пам'ятка природи місцевого значення	геологічна	29,9	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №68 виділ 9,10,15-21,29
24	Буковий праліс	заповідне урочище місцевого значення		33	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №23 виділ 3
25	Дубовий праліс	заповідне урочище місцевого значення		13	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №33 виділ 5
26	Ділянка пралісу	заповідне урочище місцевого значення		10	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №18 виділ 15
27	Бучок	заповідне урочище місцевого значення		25,8	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №50 виділ 1
28	Реліктова бучина	заповідне урочище місцевого значення		60	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Рухотинське лісництво, квартал №32 виділи 4, 5
29	Млинки	дендрологічний парк місцевого значення		13,8	Дністровський район ФІЛІЯ "Сокирянське лісове господарство", Клішківецьке лісництво квартал №35 виділи 22, 23, 25-30, 44

Рубки головного користування, санітарні, прохідні рубки, ліквідація захарашеності на даних територіях та об'єктах природно-заповідного фонду заборонені, не проектуються та не проводяться.

У філії "Сокирянське лісове господарство" виділені ліси для збереження у них особливих цінностей довкілля.

Щорічно проводиться моніторинг територій та об'єктів природно-заповідний фонду та лісів високої природоохоронної цінності. За останні роки погіршення їхнього стану не виявлено.

На територіях та об'єктах природно-заповідний фонду, лісах високої природоохоронної цінності та решті території філії проводяться заходи із підтримання середовищ існування рідкісних видів, зокрема:

- охорона лісів від незаконної діяльності та порушення режиму охорони ПЗФ та видів, які занесені до Червоної книги України;
- проведення різних видів моніторингу для виявлення можливих змін у середовищах існування та чисельності рідкісних видів, неконтрольованого поширення інвазивних видів;
- охорона мурашників, залишення дуплястих дерев, неліквідної деревини;
- дотримання сезону тиші;
- залишення на лісосіках дерев береки, старовікових дерев, їхніх груп.

За результатами моніторингу стану гідрологічного режиму водних об'єктів після проведення планованої діяльності, що проведений старшим науковим співробітником спеціалізованої організації, кандидатом сільськогосподарських наук, негативного впливу не виявлено.

За результатами моніторингу стану гідрологічного режиму водних об'єктів після проведення планованої діяльності, що проведений старшим науковим співробітником спеціалізованої організації, кандидатом сільськогосподарських наук, негативного впливу не виявлено.

За результатами моніторингу стану ґрунтового покриву після проведення планованої діяльності, що проведений старшим науковим співробітником спеціалізованої організації, кандидатом сільськогосподарських наук, негативного впливу не виявлено.

Флора та фауна

За результатами проведених спеціальних досліджень, що проведені кандидатом біологічних наук, доцентом, виявлено 6 типів природних оселищ (біотопів) Бернської конвенції, 2 угруповання Зеленої книги, 12 види рослин, що занесені до Червоної книги України, регіональних списків, додатків до міжнародних конвенцій, 7 рідкісних видів тварин.

На території лісового фонду філії виявлено наступні види червонокнижних, рідкісних видів та видів рослин, що перебувають під загрозою зникнення:

- берека (горобина) лікарська;
- конвалія лікарська;
- підсніжник звичайний;
- цибуля ведмежа (черемша)
- горицвіт весняний;
- пізньоцвіт осінній;
- коручка чемерникопідібна;
- клокичка периста;
- шафран Гейфелів;

- лілія лісова;
- булатка великоквіткова;
- гніздівка звичайна;
- арум Бессера (регіональний рідкісний вид).

а також тварин:

- мідянка звичайна;
- кіт лісовий;
- сорокопуд сірий;
- вечірниця руда;
- тхір лісовий;
- соня лісова;
- ящірка зелена;
- мишівка лісова;
- жук-олень;
- дрізд чорний;
- зозуля звичайна;
- дятел звичайний;
- вільшанка;
- повзик;
- вивірка звичайна.

У результаті проведених відповідних видів моніторингу значущих змін у чисельності та складі чи стані цих видів не виявлено.

За результатами проведення післяпроектного моніторингу планованої діяльності (з оцінки впливу на довкілля) значущих змін та недопустимих негативних впливів не виявлено.

За результатами проведення моніторингу лісів високої природоохоронної цінності та об'єктів природно-заповідного фонду, суттєвих змін їхнього стану, у т.ч. негативних, не виявлено.

У 2024 році філія планувала провести 52,5 га санітарних вибіркового рубок, фактично проведено на площі 16,8 га.

Узагальнені результати
проведених моніторингів щодо впливів розвитку інфраструктури, транспортування
та лісівничих заходів у 2024 році (критерій 10.10)

Елементи лісових екосистем	Господарські заходи, які можуть впливати на елементи екосистем	Результат впливу	Коментар
Флора, фауна, оселища	Розвиток інфраструктури, заготівля та транспортування деревини, лісівничі заходи	Несуттєвий	В 2024 році розвиток інфраструктури не мав значного впливу, оскільки будівництво доріг не проводилось. Проводились лише роботи по ремонту та реконструкції лісових доріг, вплив на довкілля

Елементи лісових екосистем	Господарські заходи, які можуть впливати на елементи екосистем	Результат впливу	Коментар
			<p>мінімальний, оскільки дороги визначені в лісовому фонді та здійснюється їх експлуатація протягом певного періоду.</p> <p>Значний вплив на флору і фауну можна розглядати при заготівлі та транспортуванні деревини при проведенні рубок головного користування, проте він є локальним короткостроковим, оскільки відбувається лісовідновлення як штучним так і природнім шляхом.</p> <p>На території підприємства визначені оселища та осередки рідкісних видів флори та фауни, які зростають/перебувають під охороною, заходи на цих територіях не проводяться. Крім того, лісгоспом проведена оцінка впливу на довкілля та отримано від Міндовкілля позитивний висновок щодо проведення суцільних та поступових рубок головного користування.</p> <p>Суттєвих змін щодо стану та кількості рідкісних видів флори, фауни чи розмірів, стану оселищ не виявлено.</p>
Водні ресурси	Розвиток інфраструктури, заготівля та транспортування деревини, лісівничі заходи	Несуттєвий	<p>Господарська діяльність не має значного впливу на водні ресурси, оскільки територія підприємства розташована в басейнах річок Дністер, Прут, які належать до типу паводкових, живлення їх в основному атмосферне. Вздовж річок виділені захисні смуги, в яких господарська діяльність обмежена.</p> <p>Підприємством проводяться заходи, щодо недопущення потрапляння в стічні води ПММ та відходів. Вода при здійсненні діяльності не використовується за виключенням для потреб у питній воді для працівників.</p>
Ґрунтові ресурси	Розвиток інфраструктури, заготівля та	Несуттєвий	<p>Територія підприємства має рівнинний, полого-хвилястий рельєф. До проведення лісгосподарських</p>

Елементи лісових екосистем	Господарські заходи, які можуть впливати на елементи екосистем	Результат впливу	Коментар
	транспортування деревини, лісівничі заходи		<p>заходів проводиться обстеження ділянок, оцінюється можливість виникнення ерозійних процесів, що враховуються при складанні технологічних карт, проводяться заходи, щодо недопущення потрапляння до ґрунту ПММ та відходів тощо.</p> <p>Рубки головного користування займають незначну площу лісового фонду підприємства, а в результаті дотримання природоохоронних вимог та технологічних процесів, значних проявів вітрової чи водної ерозії не встановлено.</p>
Атмосфера	Розвиток інфраструктури, заготівля та транспортування деревини, лісівничі заходи	Несуттєвий	<p>Основними процесами, що можуть впливати на атмосферне повітря є заготівля та вивезення деревини.</p> <p>У підприємства в наявності дозволи на викиди забруднюючих речовин, сплачується екологічний податок.</p> <p>Проведено роботи по оцінці очікуваних викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря. В результаті встановлено, що вплив не перевищує встановлених нормативів.</p>

Купуйте нашу FSC® - сертифіковану продукцію!

Начальник відділу лісового та мисливського господарства

Володимир ДЗИК